

ЗМІСТ

Пленарне засідання

Реснт О.П. (Київ). Духовні та культурні підстави соборності України у XIX ст. – на початку XX ст.	3
Лисенко О.Є. (Київ). Ідея соборності України у працях теоретиків українського націоналізму	8
Масненко В.В. (Черкаси) Європейський вимір української історії та ідея Соборності	14
Поліщук В. Т. (Черкаси). Ідея єдності, соборності України в історичній прозі Михайла Старицького	18
Дем'яненко Б.Л. (Переяслав-Хмельницький). Політична реформа: можливі ризики одномоментного реформування	22
Мойсієнко В.М. (Черкаси). Ідея державності у вітчизняній лібералістиці другої половини XIX – початку XX ст.	30

Історико-політологічні та правові засади соборності й державотворення в Україні

Андрусин Б.І. (Київ). УСС на великій Україні: соціально-психологічний аспект взаємного пізнання	37
Бармак М.В. Визначальні чинники кар'єрного росту цивільних державних службовців у Російській імперії (XVIII – перша половина XIX ст.)	41
Бутенко Р.К. (Черкаси). Проблема соборності України у сучасній історіографії	47
Виговський М.Ю. (Київ). Повсякденна діяльність номенклатури освітніх установ початку 30-х рр. XX ст. (за матеріалами протоколів засідань колегії Наркомосу УСРР, серпень 1931 – 1932 рр.)	50
Войтенко Ю.М. (Переяслав-Хмельницький). Еволюція намісницької форми правління Російської імперії на кінець XVIII – першій третині XIX ст.	54
Гладченко Т.Б. (Черкаси). Студенство в польському національному русі в Україні першої половини XIX ст.	59
Горошко С.І. (Переяслав-Хмельницький). “Перебудова” в СРСР і „Рух” за незалежність України	63
Гоцуляк В.В. (Черкаси). Михайло Грушевський про соборність України в контексті минулого українського народу	70

Гриценко І.С. (Київ). Кодифікація адміністративного права в історії державотворення в Україні та її перспективи	75
Грон В.В. (Черкаси). Історіографічні дослідження на сторінках “Українського історика” (1965 – 1991 рр.)	80
Демченко Т.П. (Чернігів). Вітальні адреси українським послам Першої державної думи як історичне джерело вивчення соборницького руху	84
Дзьобак В.В. (Київ). Еволюція ідеологічних позицій в ОУН(б) 1943–1944 рр.	89
Дорошенко В.О. (Черкаси). Посередництво кредитних кооперативів на початку ХХ століття	97
Заболотна Т.В. (Київ). Заходи окупаційної влади щодо реєстрації та обмеження пересування міського населення територією України (1941–1943 рр.)	100
Зінчук Д. (Івано-Франківськ). Ідея державної незалежності України у програмах національно-демократичних партій (1989-1994 рр.)	105
Ісайкіна О.Д. (Переяслав-Хмельницький). Матеріально-побутові умови життя міського населення в повоєнний період (1945-1955 рр.)	111
Кабачинський М. (Хмельницький). Оперативно-службова діяльність Прикордонних військ як складова системи національної безпеки України (1991-2003 роки)	117
Калитко С.Л., Струкевич О.К. (Вінниця). Ідея соборності у сприйнятті політичної еліти Української козацької держави	124
Комзюк В.Т., Комзюк Л.Т., Комзюк О.Л. (Черкаси). Драгоманівська візія української соборності в контексті актуальних політико-правових проблем України	128
Корновенко С.В. (Черкаси). Зміни основних положень радянської аграрної політики в українському селі після розгрому А. Денікіна	132
Коцур В.П., Тарапон О.А. (Переяслав-Хмельницький). Репресивна політика радянської влади проти церковних діячів у 1920 – 30-х рр.	137
Лисенко А.А. (Переяслав-Хмельницький). Деякі суспільно-політичні причини дезертирства в роки громадянської війни на Україні (1918 – 1919 рр.)	143
Марочко В.І. (Київ). “Борітеся – поборете!”: листи Михайла Грушевського на еміграції (1919-1922 рр.)	152
Мелінішин Т.В. (Івано-Франківськ). Становлення політичних поглядів Ю. Пілсудського	160
Мойсієнко В.М., Джолос С.В. (Черкаси). Екстремізм як загроза правопорядку та соборності складної держави	165
Молоткіна В.К. (Переяслав-Хмельницький). Вплив більшовицької ідеології на діяльність добровільних товариств України в умовах НЕПу (1921-1929 рр.)	168
Перехрест О.Г. (Черкаси). Участь селянства України в патріотичних рухах на допомогу фронту в роки Великої Вітчизняної війни (1941 – 1945 рр.)	173
Пікуляк М.Б. (Івано-Франківськ). Економічна програма УРП-УСРП (1918-1939 рр.)	181
Райківський І.Я. (Івано-Франківськ). Ідея соборності України на сторінках журналу “Основа” (1861-1862 рр.)	188
Рева Н.М. (Черкаси). Діяльність організації українських націоналістів у сфері підготовки і проголошення “Акту відновлення Української держави” 30 червня 1941 року	194
Раку Ю.Г. (Черкаси). Експорт продукції птахівництва з України в роки НЕПу	200
Свистович С.М. (Київ). Громадські організації в політичній системі радянської України в 20-30-ті роки ХХ століття.	203
Сіропол В.О. (Переяслав-Хмельницький). До питання про діяльність та організацію роботи санітарно-медичної служби радянської армії в роки Великої Вітчизняної війни	209
Соловійова В.В. (Бердянськ). Українська дипломатія на Паризькій мирній конференції: доля соборності України	215

Стасюк О.Й. (<i>Львів</i>). Плани українського визвольного підпілля у зв'язку із можливим початком III світової війни	225
Фареній І.А. (<i>Черкаси</i>). Зародження житлової кооперації в Наддніпрянській Україні . . .	231
Шамара С.О. (<i>Черкаси</i>). Соборність української нації та держави в opinii українців доби революції 1917-1920 рр. (інституціональний та особистісний виміри) . . .	233
Шамрай М.Г. (<i>Черкаси</i>). Проблеми соборності України в контексті етапів національної державності	240
Шаповал Л.І. (<i>Полтава</i>). Дослідження сучасною історичною наукою політико-економічних причин запровадження НЕПу	245
Шпак В.А. (<i>Івано-Франківськ</i>). Україна в міждержавних зв'язках (новітній період XX ст.): історіографія проблеми	251
Щетников В.П. (<i>Одеса</i>). Економічна складова стосунків адміністрацій окупаційних зон в Україні (1941 – 1942 рр.)	256

Соціокультурні, етноконфесійні та демографічні проблеми формування української нації

Бабак О.А. (<i>Переяслав-Хмельницький</i>). Робітники в культурному будівництві України 1920-х років. Історіографія	263
Бойко Н.І. (<i>Черкаси</i>). Соборницьке підгрунття історичної концепції Михайла Максимовича	268
Братко Н.Д. (<i>Черкаси</i>). Українська автокефальна церква 1920-х років у контексті національного духовного відродження українського народу	273
Голиш Г.М., Голиш Л.Г. (<i>Черкаси</i>). Феномен наймолодших представників воєнного покоління: історіографія проблеми	278
Грабовецький В. (<i>Івано-Франківськ</i>). Єдність національно-визвольних змагань народних мас західноукраїнських земель і Наддніпрянщини в другій половині XVII середині XVIII ст.	287
Дем'яненко В.М. (<i>Переяслав-Хмельницький</i>). Політичні аспекти ментальності українців	291
Десятніков В.І. (<i>Черкаси</i>). Особливості використання найманої праці у сільському господарстві Правобережної України в кінці XIX – на початку XX ст. . .	297
Десятніков О.В. (<i>Черкаси</i>). Особливості застосування найманої праці у сільському господарстві Південної України у період НЕПу	302
Драч О.О. (<i>Черкаси</i>). Суспільний статус учителя початкової школи Наддніпрянщини періоду ринкових трансформацій (друга половина XIX – початок XX ст.)	306
Зміст	311

Національна академія наук України
Інститут історії України НАН України

Україна Соборна

Збірник наукових статей

Випуск 4

Том 1

Київ – 2006

д(Укр)

ББК 63.3 (4Укр) я4

У-45

УДК 94 (477)

Редакційна рада:

*В.М. Литвин, В.А. Смолій (співголови ради),
В.П. Коцур, Б.К. Остафійчук, В.Т. Поліщук,
О.П. Реєнт, В.П. Шевченко*

Редакційна колегія:

*д.і.н., проф., чл.-кор. НАН України О.П. Реєнт (відповідальний редактор),
к.і.н., доц. В.М. Мойсієнко (відповідальний секретар),
д.і.н., проф. О.І. Гуржій,
д.і.н., проф. В.М. Даниленко,
к.політ.н., доц. Б.Л. Дем'яненко,
д.і.н., проф. П.В. Добров,
к.і.н., доц. Н.І. Земзюліна,
к.і.н., доц. К.В. Івангородський,
к.і.н., доц. С.В. Корновенко,
д.і.н., проф. М.В. Кугутяк,
к.і.н., доц. О.В. Марущенко,
д.і.н., проф. В.В. Масненко,
к.і.н., доц. В.М. Мельниченко,
д.і.н., проф. А.Г. Морозов,
к.і.н., доц. Ю.П. Присяжнюк
д.і.н., проф. А.Ю. Чабан,*

У-45 Україна Соборна: Збірник наукових статей. – Вип. 4. – Т. 1. – К.: Інститут історії України НАН України, 2006. – 316 с.

Збірник наукових статей містить праці, присвячені доленосним подіям історії України і знаковим постатям, які відіграли помітну роль в українських державотворчих процесах, політичній, соціально-економічній, соціокультурній, етноконфесійній сферах суспільного життя України.

ISBN 966-02-3739-1

ISBN 966-353-047-2 (Вип. 4, Т. 1.)

ISBN 966-353-047-2

© Інститут історії України НАН України, 2006
© Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького, 2006
© Автори статей, 2006